GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 101.

W e Srzodę Dnia 19 Grudnia 1793.

Z Londynu d. 30 Listopada.

Wczoray odprawiało się z wielką uroczystością nabożeństwo, z przyczyny zwycięztwa admirała Nelson. Krol i Krolowa Jmć słuchali z Krolewnami w kaplicy St. James nabożeństwa, na ktorym pastor Fischer z Windsor miał kazanie. Krol i Krolowa Jmć. iako też Krolewny mieli bukiety z dębowych liści i laurow. Prezydent Londynu szedł przy asystencyi artylleryi mieyskiego korpusu do kościoła S. Pawła, gdzie go inne woyskowe oddziały przyymowały. W czasie procefsyi grano przed nim piosnkę: *Rule Britannia.* W całym mieście były sklepy pozamykane; korpusa ochotnikow udały się w mundurach do kościoła. Na kościele S. Marcina i Westminster, powiewały bandery. Kazania były w politycznych materyach, stosownych do teraźnieyszego położenia rzeczy. Przed południem strawiono czas na nabożeństwie, a po południu na spełnianiu krolewskiego zdrowia i admirała Nelson. Wyższa izba słuchała nabożeństwa w kościele Westminster, a niższa z P. Pittem w kościele S. Małgorzaty. Xżę Jorku udał się z swoią switą do kościoła garnizonowego na ulicy Thothill, gdzie kapelan armii P. Gamble miał kazanie. Gabinetowi ministrowie znaydowali się u lorda Grenville na obiedzie.

Na wyspie Wight czynią przygotowania, ktore okazuią, że Anglia w tey kampanii chce dzielną uczynić dywersyą. Zakładaią tam koszary, ktore znaczną armią mogą w sobie obiąć.

Wyspa St. Domingo ma bydź, iak zapewniaią, niepodległą kolonią czarnych. Nim ią jenerał Maitland z woyskiem opuścił, zrobił z jenerałem Touifsant, szefem iey, który dawniey niewolnikiem był, traktat, żeby produkta tey wyspy do Anglii posyłane były, za ktore maią bydź w zamian takie rękodziła przywożone, iakich mieszkańcy naywięcey potrzebuią. Handel ten ma bydź podług tego traktatu Angielskimi eskadrami okrywany. Wspomniony traktat miał iuż ratyfikacyą od

Krola Jmć otrzymać, i officyer ieden popłynął znim do St. Domingo. Ustąpienie nasze z St. Domingo zdaie się, iż musiało bydź bardzo korzystne. Francuzcy kommissarze oświadczyli przedtem ieszcze w St. Domingo, że murzyni są wolni, ale że przez 5 lat muszą ieszcze część swego zarobku rzeczypospolitey i ich właścicielom oddawać.

P. P. Fittler i Geisweiler oznaymili subskrypcyą na dwa kopersztychy każdy po 3 gwinei, ktore są podług malowania P. Lautesberg sztychowane, wystawiiące zwycięztwo lorda Duncan nad Hollenderską, i lorda Nelson nad Francuzką flottą.

Kupiecka flotta z Kwebek pod okryciem fregaty Andromada przybyła szczęśliwie do Dunow.

Przez liniowy okręt Excellent, ktory z Lisbony przybył i złapane depesze Buonapartego przywiozł, odebraliśmy następuiącą wiadomość o losie i stanie zabranych przez lorda Nelson okrętow: 3 liniowe okręty są rozebrane, 1 iest w Gibraltarze na aresztowy okręt użyty, 5 są w Lisbonie naprawiane, z ktorych 4 były w Toulonie zbudowane po odstąpieniu ztamtąd lorda Hoode, a 1 nie wart w cale naprawy.

Wszyscy Amerykanie znayduiący się w Angielskiey służbie, będą na żądanie ministra Amerykańskiego wydani, dla osadzenia Amerykańskich okrętów, ktore tam teraz przeciw Francyi uzbraiaią. — Podług nayowszych z Ameryki wiadomości zwolniała tam cokolwiek żołciowa gorączka po nastąpieniu północnych wiatrow. W Filadelfii spadła liczba umieraiących na ieden dzień od 50 do 20. W miesiącu wrześniu umierało tam po 800 ludzi na dzień. W Nowymjorku padło iey 1500 ludzi offiarą. Gospodarz musi sam swoich mieszkańcow grzebać, ponieważ dla boiaźni zarażenia się, nikt się tego podiąć nie chce.

Po śmierci Teobalda Tone zniosł wice krol wszystkie woyskowe sądy i woyskowe ustawy w Irlandyi, i procesa znowu pod cywilny sąd poddał.

Wodz buntownikow Hacket został przy Athlone rozstrzelany. Jak okrutnie sobie znayduiące się ieszcze poiedyncze bunty postępuią, można ztąd poznać, że iednego człowieka w Enniscorthy na iego własney kuchni żywo upiekli, a służącey iego rozpalony pogrzebacz w żywot wbili, z czego w strasznych bolach umarła.

Bankierowie, ktorzy w teraźnieyszą nową pożyczkę wchodzą, nazywaią się Robartsi Curtis, Thelluson, Goldsmid, Salamons, Giles. — Xżę Wallii choruie na podagrę; znayduie się teraz w Cartenhouse.

Angielska eskadra, ktora port Alexandryi blokuie składa się z 3 liniowych okrętow i z 3 fregat pod kommendą kapitana Hoode.

Do wschodnich Indyy maią bydź 8 regimentow posłane. — Lord Keith płynie w tych dniach do flotty lorda St. Vincent.

W Kadyx poprzybiiano, podług tuteyszych pism, w rożnych sposobach imię admirała Nelson na drzwiach Francuzkiego konsula — Nasze fregaty zabrały i do Plimut przyprowadziły wielki Francuzki okręt Hirondelle, z kakao ładowny i z wyspy Francuzkiey płynący.

Złączenie Irlandyi z Anglią nie iest odrzucone, tylko dla teraźnieyszych okoliczności będzie ieszcze odłożone. — Xiążę d'Havre i Xiążę Mortimor przybyli na

okręcie z Orion z Lisbony do Portsmut. — Adiutant jenerała Humbert, la Roche, iest za Irlandczyka miany i ma bydź do sądu oddany.

Jedno pewne mocarstwo ma teraz 100,000 f. szt. na miesiąc od Anglii subsydyow brać, z których iedna część będzie w towarach dostawiona.

Do Emden przybyło przeszło 300 Westfalczykow, którzy na Hollenderskich okrętach prz z Anglikow zabranych służyli, i za pośrzednictwem Pruskiego konsula wolność odzyskali.

Kompania wschodnich Indyy chce tu także Azyatyckie muzeum założyć.

P. Pitt chce iak słychać, duchowne dziesięciny sprzedać. Dochody duchownych maią bydź stosowane zawsze do ceny papierowych pieniędzy, wartości rzeczy i żywności. Papiery spadły do 52⅜ za sto.

P. Pitt wniosł w poniedziałek do niższey izby bill millicyi, przez który iest król umocowany, dobrowolnie offiaruiące się woyska do Irlandyi posłać; kiedy potrzeba wyciąga więcey iak miesiąc zatrzymać. Millicya dopomogła prawda, rzekł, uśmierzyć bunt, ale ieszcze do tego stopnia nie iest przywrócona spokoyność, żeby mogła bydź nazad odwołana.

Gdy lord Grenville wprowadził do wyższey izby bill pensyi 2000 f. szt. dla lorda Nelson, był natychmiast uchwalony.

Z Bryn d. 15. Grudnia.

Zaszła między d. 11 i 12 listopada pomiędzy Pasman Oglu i Kapudanem baszą bitwa, że z stratą ostatniego się zakończyła, potwierdza się zupełnie z listu z Bukarestu. Podług tego listu został Kapudan basza zupełnie pobitym i ledwie tyle miał czasu, iż osobę swoię mogł uratować. Wszystkie iego sprzęty, iego przepyszny złotem tkany namiot, przy ktorym nawet sznury złotem przerabiane były, i wiele innych kosztownych rzeczy dostały się zwycięzcy w ręce, lecz ten po zakończeniu bitwy kazał ich z wyniosłem tem przydatkiem spalić: że on nie potrzebuie się z dobyczy swoich nieprzyiacioł bogacić, że ma więcey niż mu potrzeba do stawienia im się w każdym razie. Zdobyte okręty kazał zatopić, a armaty w wodę wrzucić. Marsz iego, podług tegoż listu, iest szybki, ale nierownie uciążliwy dla każdey okolicy, ktorędy przechodzi. Wszystko gotowemi pieniądzmi płaci, nawet naydrobnieysze potrzeby, i obchodzenie się iego iest zupełnie przyiacielskie i łagodne. W rożnych mieyscach każe fortyfikacye zakładać, i zdaie się, iż upoiony swemi pomyślnościami nie myśli prędko nieprzyiacielskich zakończyć krokow. Wezwy iego do kraiowych mieszkańcow są podchlebne i pełne oświadczeń przyiaźni; zaręcza im, że się niemaią niczego obawiać, i żeli mu się dobrowolnie i zaraz poddadzą. Niedowierzaiąc im iednak, bierze nayznakomitszych mieszkańcow z sobą w zakład. Z resztą przydaią w tem liście, że tak wielki strach przeraził W. Sułtana woyska, iż bardzo mało ich chce przeciw Pasman oglu walczyć. Obwiniano bywszego baszę Romelii, że on przez wczesne cofanie się naywięcey przyłożył się do przegraney Kapudana baszy. Ostatni kazał go pod pozorem rady woienny do siebie zaprosić; gdy ten usłuchał prożby iego i z liczną świtą do Kapudana baszy się

)2(

udał, został w drodze od nasadzonych ludzi przez ostatniego zabitym.

Dotąd nie dościgłe są stosunki Pasman Oglu z baszą Belgradzkim Mustafą. Pierwszy mówi w każdey okazyi o ostatnim z wielkiem uszanowaniem i nazywa go publicznie swoim przyiacielem, a ostatni obawia się iego napadnienia. Mowią, że iest na nowo baszą Romelii mianowany, ale obawiaiąc się o swoią głowę nie iest skłonny do przyięcia tego urzędu. — Podług listu d. 3 z Zemlina zdaią się niespokoyność i zaburzenia w Turczech pomnażać, iak tylko dowiedziano się dokładnie o pomyślnościach Pasman Oglu.

Z Hagi d. 23. Listopada.

Dyrektoryat Francuzki kazał zapewnić rząd nasz, iż go wspierać będzie w iak naydzielnieyszym sposobie przeciwko taynym spiskom, dążącym do wywrocenia ninieyszego porządku; lecz że spodziewa się z strony swoiey, iż rzeczpospolita Batawska, dopomagać zechce Francyi przez wszystkie sposoby będące w iey mocy. Upewniaią przeto, iż stosownie do tego postanowiono, iż w przypadku wybuchnięcia woyny rząd nasz dostarczy Francyi 12 mill. złotych i wszystkie nasze morskie siły pod iey zarządzenie odda.

Z Paryża d. 27. Listopada.

Tuteysze nie urzędowe Pisma mieszczą w sobie rozmowę, ktorą Buonaparte z rożnemi Muftemi i Jmanami wewnątrz wielkiey Egipskiey piramidy, Cheops nazwaney, miał; lecz iak się dowiaduiemy iest ta rozmowa zmyślona i tu w Paryżu zrobiona.

Tuteyszy Hiszpański minister, kawaler Azzara, miał dyrektoryatowi oświadczyć, iż krol iego nie mile przyymie uczynione wezwanie od konsulow Rzymskich do tamteyszych Francuzkich kommissarzy, aby Neapolowi woynę wydać. Krol Jmć katolicki iest z krolem Neapolitańskim związkami krwi połączony &c.

Dziennik: *la Correspondance*, który się znowu pod tytułem: *la Tribune* na świat pokazał, iest na nowo zakazany.

Nazwiska niektòrych tuteyszych ulic są odmienione. Ulice Chartres, Valois i Montpensier maią się na potym ulicami Malta, Batawska i Merceau nazywać.

Obywatel Botto, członek konstytucyynego trybunału, wyiechał w tych dniach z taiemnemi zleceniami z Paryża, ale nie wiadomo dokładnie gdzie. Niektórzy rozumią, że do zachodnich departamentow, gdzie wielkie niespokoyności wybuchnąć miały.

Liczba aresztowanych w Belgickich departamentach i do Francyi wyprowadzonych wynosi przeszło 200 osób.

Dyrektoryat wydał iuż rozporządzenie iak ma bydź rocznica d. 21 stycznia w roku przyszłym obchodzona. W dniu tym ma bydź nawet od wszystkich woyskowych nienawiść tronu i anarchii i wierność rzeczypospolitey zaprzysiężona. Nayważnieysza Istota będzie o dobro rzeczypospolitey błagana i gdzie potrzeba nowe drzewa wolności zaszczepione. Na teatrach będą sztuki Brutus, Tell, &c. grane.

Kassa żmiankowa, która teraz ciągle wypłaca przybrała na adiunkta do nowego dyrektora Garat obywatela Devaisne młodszego, iako jeneralnego kontralora.

Względem zaburzeń, w zachodnich departamentach nie mamy ieszcze żadnych dalszych wiadomości. W Evreux rozpuszczono adres do woyska, dążący do n

wiedzenia go; lecz ten publicznie był palony. W radzie 500 ma krótce bydź ustawa wkładaiąca odpowiedzialność na gromady za zachodzące w ich okolicach zaburzenia ostatecznie uchwalona.

Z Włoch d. 6. Grudnia.

Z Rzymu donoszą pod d. 24 listopada, że obydwie prawodawcze rady po zakończonych feryach d. 16 swoie sessye rozpoczęły.

Minister wewnętrzny, obywatel Zannotti, złożył swoy urząd, który przez konsulat obywatelowi Elia Pace, sędziemu cywilnemu w departamencie Tevere, udzielony został.

D. 19 listopada przybył do Rzymu jenerał Championet i zaraz obiął kommendę nad zgromadzonemi w Rzymskim woyskami. Z nim przybyli razem jenerałowie Lemoine, Kellermann, Monnier, Rey i Keller, a jenerałowie St. Suzanne i Duhem ieszcze tam są oczekiwani. Co dziennie przychodzą tam ieszcze oddziały Francuzkiego woyska, które do 60,000 ludzi ma bydź doprowadzone. D. 20 jenerał Championet był konsulatowi uroczyście prezentowany, któremu imieniem dyrektoryatu zaręczył opiekę i obronę Rzymskiey rzeczypospolitey.

Adiutant kommenderuiącego w Korfu Francuzkiego jenerała Chabaut, iadąc do Paryża przybył d. 26 listopada do Ankony. Musiał on się przez Rossyysko-Ottomańską flottę przedrzyć, ktora się przy Korfu znayduie; lecz zapewnia, że ta wyspa iest w dostatecznym stanie obrony.

Obchodzenie wystrzałami z armat i z ręczney broni szczęśliwe rozwiązanie żony Xcia następcy tronu przy armii Neapolitańskiey na granicach Rzymskich dało powod do pogłoski, iakoby iuż w tamtych stronach do nieprzyiacielskich krokow przyszło; lecz do ostatniego listopada ieszcze z obydwoch stron zupełna panowała spokoyność.

Krol Neapolitański powrocił od zgromadzoney armii na granicach Rzymskich do Neapolu nazad, gdzie u dworu wielka była gala z powodu szczęśliwego rozwiązania żony Xcia następcy tronu.

Z Rasztad d. 28. Listopada.

Uważać potrzeba za krok bardzo ważny do zawarcia pokoiu, iż ministrowie Francuzcy w ostatniey swoiey nocie przyięli municypalne długi lewego brzegu Renu. Jednakowoż gdy ieszcze nie zrzekli się przystosowania ustaw Francuzkich o emigracyi do kraiow przyłączonych do Francyi i które traktatem pokoiu tey rzeczypospolitey ustąpione bydź maią, pozostaie więc ieszcze ugodzić się do zupełnego przyięcia pierwszey zasady pokoiu o punkt ieden, i nie można mniemać aby Rzesza na iakie naymnieysze odmiany w nim zezwolić miała. Nie idzie tu rzecz o los kilku tylko osob szlacheckich lub duchownych ale o byt cywilny niezliczoney liczby familiy i osob Niemieckich wszystkich stanow, ktory przez przywiązanie do prawego swoiego pana i dla uniknienia niebezpieczeństwa zemsty i prześladowania własne opuścili domy i w inną część kraiow Niemieckich oddalili się. Przypuściwszy nawet, iż Rzesza mnieysze ma powody obstawania za mieszkańcami Alzacyi i Lotaryngii, ktorzy przed rewolucyą Francyą za naywyższą swoią uznawali Panią, azatym powinni się byli stosować do ustaw Francuzkich; widoczną iest iednak rzeczą, że to w żaden sposob stosować się nie może

do tych osob, które zostaiąc w służbie Państw Rzeszy albo przez wzgląd posiadłości swoich będąc zarazem wazallami Niemieckiemi, nie mogli w czasie rozpoczęcia nieprzyiacielskich krokow zapomnieć powinności z tego względu zaciągnionych. W tey to właśnie sprzeczności obowiązkow znayduią się przyczyny, dla których we wszystkich woynach (chociażby nawet przy rozpoczęciu nieprzyiacielskich krokow każda strona odwołała swoich wazallow, grożąc im ukaraniem na osobach i maiątkach) w czasie zawarcia pokoiu warunie się wzaiemna amnestya, przez którą bezpieczeństwo osob i powrot maiątkow zapewniane bywa. Oczywistszą iest ieszcze rzeczą, że osoby, które w momencie rozpoczęcia rewolucyi Francuzkiey i w czasie wniyścia Rzeszy w woynę były iedynie wazallami Niemieckiemi nie mogą bydź karane na swoich osobach lub maiątkach dla tego, że zostały wiernemi Rzeszy i swoiey oyczyznie aż do zawarcia pokoiu z Francyą. Powinności wynikaiące z obowiązku każdego Państwa obstawania za swoiemi wazallami, sława i godność narodu Niemieckiego niedozwalaią osob tych własnemu ich zostawić losowi i milczeć na to, żeby wierność ich za zbrodnią poczytana była. Zrzeczenie się posłuszeństwa względem prawey władzy, które przez mniemaną większość uczynione bydź mogło: cząstkowe odłączenia od ciała politycznego Niemiec, nie mogą bydź powodem do poczytania za zbrodnią, iż wiernemi zostali swoim powinnościom i woleli raczey opuścić swoie siedliska, niżeli bydź uczęstnikami nowey konstytucyi, na którą niezezwalali wcale. Dobra ich we wszystkich przypadkach bydź powinny nienaruszone. I chociaż oyczyzna ich od Francuzow opanowana została, chociaż w przeciągu woyny przyłączenie tych kraiow do rzeczypospolitey Francuzkiey przez Francyą ogłoszone było, wszystkie te czyny dokonane od strony iedney nie mogły zrywać ich związkow z Rzeszą wprzod, nimby te kraie przez traktak pokoiu ustąpione były. Gdy Rzesza Niemiecka niezrzekła się części tych składaiących iey polityczne ciało. Obywatele kraiow tych nie przestali bydź Niemcami, czyli oni przytomni lub nieprzytomni byli. I za takich to uważani bydź powinni aż do czasu ustąpienia, a w tym względzie nie mogą podlegać ustawom Francuzkim o emigracyi, które do samych iedynie obywateli Francuzkich stosować się mogą. Nie możnaby przewidzieć skutkow niebezpiecznych, któreby wyniknąć mogły w przyszłych woynach gdyby za zasadę postanowić chciano, że nieprzyiaciel opanowawszy kray i oświadczywszy: iż go chce zatrzymać i mogł przez to zrywać na zawsze wszystkie związki iego mieszkańcow z prawym Panem, a nawet przymuszać nie przytomnych aby się stali nie wiernemi władzom prawym i aby mogł sam ważnie dokonać tego, co bydź nie może tylko skutkiem wzaiemney ugody przy zawarciu pokoiu.

Nie tylko Niemcom ale i całey Europie wiele na tem zależy, aby nie dopuszczano przyięcia zasady nayniebespieczniey-szey dla związku, który utrzymywany bydź powinien między panuiącemi, a ich wazallami czyli obywatelami kraiu. Nayżywsza chęć przyśpieszenia pokoiu nie może uwolnić tych, którzy od Rzeszy Niemieckiey umawiaią się o niego od obowiązku obstawania iak naymocniey i z ro-

stropną stałością przy artykule tak ważnym i tak powszechnie ogulny interefs narodow obeymuiącym. Jednakowoż tym z większą ufnością spodziewać się można, iż rzepolita Francuzka skłoni się do żądania Rzeszy względem tego punktu, iż ministrowie iey za iedyny kładą do tego powod iednę z przyiętych ustaw, powod który sam przez siebie ani iest dostatecznym, ani nieodzownym; stosownie do tego, co się dotąd działo i który nadewszystko nie może skłonić powszechney opinii na stronę swoią. Zasada szkodząca prawu narodow nieprzestaie dla tego bydź nie słuszną, iż narod ieden przyiął ią za prawidło, sama iey niesłuszność nie ważnym to czyni. Wiele iest także ustaw Francuzkich przeciw emigrantom, które nieznayduią się w konstytucyi Francuzkiey; zapadły one poźniey i dla tego tem łatwiey uchylone bydź mogą. Narod, któryby chciał prowadzić woynę dla tego aby od podobnych żądań nic nie odstąpił, nie mogłby się ustrzedź podeyrzenia, iż nie chce prawdziwie pokoiu.

Z Rasztadt d. 29. Listopada.

Dzisiay popołudniu deputacya Rzeszy naradzać się będzie względem ostatniey noty Francuzkiey. Ministrowie Pruscy podali wczoray deputacyi Rzeszy notę obeymuiącą rożne uwagi względem cła w Elsfleth.

Obywatel Bonniers dawał wczoray wielki obiad, na którym wielu było członkow deputacyi Rzeszy. Hrabia Metternich, ministrowie Saski, Hannowerski, Würtzburski i ministrowie Pruscy tam się nieznaydowali.

Z Frankfurtu d. 1. Grudnia.

Stoiące w Julichskim i Bergickim elektora Bawarskiego woyska maszeruią do Bawaryi, dla złączenia się z nowo wystawionem korpusem od 10,000 ludzi. Wystawienie tego korpusu było w czasie bytności Arcy Xcia Karola w Monachii umowione, lecz oświadczono się zaraz, iż te woyska zewnątrz Bawaryi nigdy służyć nie będą. Uzbroienia przy Cesarskiey armii ciągle trwaią.

Z powodu zatrzymaney w Nauenheim w Hefsenkafselskim dziesięciny Moguncskiey są teraz z elektorem negocyacye otwarte. Od kapituły Moguńckiey będą także, iak słychać deputowani do Rasztadt wysłani. — D. 28. listopada owdowiała Krolowa Pruska poiechała z Kafsel do Berlina. — Stoiąca dotąd w Manheimie Münsterską dragonia udała się do okolic Ulmu.

Francuzki poseł w Monachii, miał podług naynowszych z tamtąd wiadomości, u elektora Bawarskiego audyencyą i nie opuści Monachii. W Bawaryi będzie za 25 mill. duchownych dobr sekularyzowanych.

D. 23. listopada obchodzono w Ehrenbreitsztein imieniny elektora Trewirskiego przy odgłosie armat i śpiewaniu *Tedeum*.

Tuteysze pisma mowią, że dwor Wiedeński był o pośrzednictwo proszony do zawarcia powszechnego pokoiu, nawet z Anglią, Portą &c. Do tych wieści należy, iż będzie powszechny kongres otwarty, do ktorego będą posłowie wszytkich interefsowanych mocarstw wysłani, i dodaią, że Manheim będzie mieyscem tego kongrefsu.

Strasburska gazeta mowi: Obywatel Sieyes w Berlinie odebrał zlecenie ściągaiące się do pośrzednictwa powszechnego kon-

gressu i otwarcia nawet z Anglią negocyacyi.

Z Bruxelli d. 29. Listopada.

Nakoniec jenerał Collaud pobił d. 23. we 4 kolomny swego woyska zupełnie buntowników, którzy się znowu w 6000 w Campine byli zgromadzili, mimo ich uporczywego bronienia się, tak że z wsi do wsi musieli bydź wypędzanemi. Na placu bitwy zostawili 600 zabitych i wiele ranionych. Między poymanemi w niewolą znayduie się 2 ich wodzow. D. 25. zebrali się ieszcze raz w Campine, ale na nowo pobitemi zostali i większą ieszcze odnieśli klęskę: utracili 800 fuzyy, wiele bagażow, ammunicyi i żywności. Reszta chce się iak słychać, do Flandryi udać. Przy każdey kolomnie issurgentow znayduie się xiądz.

Z Ratysbony d. 29. Listopada.

Dla Arcy Xcia Karola wyprzątaią zamek Nyonpheaburg, przy Monachii na głowną kwaterę, co zbiia pogłoskę, iakoby miał naprzod postąpić.

Stany Bawarskie podały elektorowi przełożenie, w ktorym dopraszaią się o kommunikowanie Papiezkiey buli na sekularyzacyą, i wystawiaią zaraz złe skutki, iakie iuż pogłoski o sekularyzacyi w ich kredycie i względem podatkow sprawiły.

Z Nowego Jorku d. 18. Października.

W teraźnieyszym położeniu kraiu naszego kwestya, czy z lepszą korzyścią byłoby dla niego wniyść w iakie przymierze, czy zostać w osobności, coraz większe sprawia zatargi. Pan Marshal tak dokonale Francyą znaiący, iest tego zdania, iż interessa i dobro stanow ziednoczonych nie zawisło od przymierza z iakimkolwiek obcym mocarstwem, powstaie więc tym samym przeciw traktatowi odpornemu i zaczepnemu z Anglią, życzy iednak, aby rząd w czasie woyny użył opieki potęgi morskiey Brytanskiey. Utrzymuie rownie, iż rząd nasz w każdym zdarzeniu niepodobna, aby mogł w neutralności pozostać, w ktorey nie potrafiłby uniknąć przewagi Francyi bez narażenia się na utratę praw i samowładności swoiey, i zostenia osadą Francuzką. Takowe twierdzenie swoie popiera naynowszemi z historyi wypisami.

Z Medyolanu d. 21. Października.

Woyska Francuzkie idące z Szwaycaryi ciągle przez miasto nasze przechodzą i zaraz w dalszą do Bononii udaią się drogę. Oczekuiemy tu ieszcze 6 do 7 00 ludzi z Piemontu, pomiędzy któremi naywięcey iest ludzi młodych z nowego woiennego popisu. Biegą pogłoska, iż Francuzi na nowo Liworno chcą opanować.

Z Kolonii d 26. Listopada.

Pomiędzy woyskami Francuzkiemi w naszych okolicach wielkie widać poruszenia; znaczna ich część udaie się do Brabancyi; porawczoray cały prawie garnizon nasz poszedł do Juliers. Zdaią się obawiać aby insurgenci Belgiccy nie przeszli Mozy i nierozszerzyli się w departamentach naszych. W tem momencie zatrudniaią się wysypaniem szańcow od strony Euskirchen, a w Juliers i Akwisgranie inne środki obrony przedsiębiorą. Wiele oddziałow ludzi młodych z nowego popisu iuż tu przybyło, które następnie odsyłaią do Moguncyi, lecz ieszcze ani munduru ani broni nie maią.

Redakcya gazety Krakowskiey przypomina publiczności, iż prenumerata tey gazety zaczena się teraz na nowe poł ocze od 1go stycznia 1799 do ostatniego czerwca. Bez poczty prenumeruie się na poł roku zł. pol. 18, a z pocztą zł. pol. 27. Na kwartały nie przyymuie się.

DODATEK

DO № 101.

GAZETY KRAKOWSKIEY

WE SRZODĘ DNIA 19 GRUDNIA 1798.

Z Neapolu d. 3. Listopada.

Stosownie do czynionych w państwie naszym rozrządzeń woiennych, widać woyna iest nieuchronną. Codziennie artylleryia i ammunicye do armii wychodzą, oboz pod St. Germano o mil 15 odległy iest teraz do 40,000 ludzi mocny. Krol iutro wyieżdża do tego obozu i tam z woyskiem rewią odprawi i biega pogłoska, że przed 12 dniami armia ta ruszy i do kraiow rzplitey Rzymskiey wkroczy.

Z Rasztadt d. 30. Listopada.

D. 22 t. m. ministrowie Pruscy podali legacyi Francuzkiey notę z powodu oblężenia Ehrenbreitsteinu. Między innemi rzeczami i przekładaią w niey, iż rzeczpospolita maiąc w swoiey possessyi Kel i Kassel, gdyby ieszcze przez niedopuszczanie żywności pozyskać miała Ehrenbreitstein, na ten czas środki obronne z strony Niemiec musiałyby bydź pomnożone, coby było skutkiem zgwałcenia wyraźney umowy, i odmieniłoby postać rzeczy w północnych Niemczech, ktoreby przez to doznały nader przeciwney swemu bespieczeństwu odmiany. Spodziewaią się zatym, iż dyrektoryat uwiadomiony o teraźnieyszym stanie Ehrenbreitszteinu i dalszych iego skutkach, skłoni się zapewne do żądań Króla Jmci, aż by ta forteca została od oblężenia uwolniona, i opatrzona w żywność stosownie do umow wzaiemnych &c.

D. 29 listopada ministrowie Pruscy podali także notę deputacyi Rzeszy pod dniem wczorayszym, względem cła w Elsflerch i innych opłat, które przy zawarciu pokoiu maią bydź ułożone. Ta nota kończy się w następuiących wyrazach: Lecz w teraźnieyszym stanie idzie tu o rzecz dla całey Rzeszy ważnieyszą, mianowicie co się tycze zachowania fortecy Wezel za pomocą wyspy Buderich i iey kanału. Interes nawet obydwoch brzegow Renu, i ugruntowanie przyiaznych związkow mię-

dzy dwoma narodami, iak naymocniey wymaga dogodzenia żądaniu na prawie i sprawiedliwości zasadzonemu.

Z Frankfurtu d. 2. Grudnia.

W Gryzonach dla wielkiego zimna umarło iuż kilka szyldwachow na gorach.

Stosownie do przeiętego w Konstantynopolu listu iednego Francuza z Egiptu, ufortyfikowali Francuzi iak naymocniey Alexandryą: 50 armat 24 fontowych, 8 piecow na rozpalanie kul i 20 moździerzy bronią przystępu do portu Alexandryi. Procz tego tamteysze batterye są 80 armatami osadzone.

DONIESENIA.

Dnia 8 Stycznia 1799 roku w kancellaryi Ces. K. prefektury kameralney Radłowskiey 700 korcy ięczmienia zdatnego do ważenia piwa, przez publiczną licytacyą kupione będą.

Pretium Fisci stanowić będzie cena targowa z miesiąca Grudnia. — Jednemu z konkurrentow, ktory Jęczmień naytaniey spuści, a przez to przedawcą zostanie przy licytacyi, za każdym dostawieniem, należąca za ten kwotę, zaraz w gotowiznie wypłacono zostanie.

Kondycye przedaży zależą na tym, ażeby Jęczmień piękny i podług sprawiedliwey Lwowskiey miary własnemi furami i kosztem dostawiony był.

Że zaś przytrudnoby było konkurentom do licytacyi całe wypisane kwantum 700 korcy ięczmienia liwerować, więc licytacya częściami po 100, 200 i 300 korcy będzie.

Licytanci zechcą się wspomnionego dnia 8 Stycznia 1799 o godzinie 9 z rana w Kr. Radłowskiey kancellaryi znaydować.

Z Urzędu Ces. Kr. Dyrekcyi Ekonomiczney. W Niepołomnicach dnia 6 Grudnia 1798.

Talski.

C. K. Sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniey oznaymują wierzycielom Mikołaia Piaskowskiego dekretem pierwszeństwa na dobrach Janowice z przyległościami Oblaszy, Mszadka, Przylek i Zawecko w cyrkule Radomskim leżących umieszczonym, iako to: Barbarze z Czosnowskich Bogusławski, sukcessorom niegdyś Maxymiliana i Michała Piaskowskiego, Sławetnym Kontessom małżonkom. Fryderykowi Polschowi, sukcessorom niegdy Jozefa Pągowskiego i Jackowi Zakrzewskiemu: Ze JP. Jan Drochoiewski, mowiąc, że dekretem pierwszeństwa na maiątek Mikołaia Piaskowskiego zapadłym summa 1769 zł. 2 gr. pol. na dobrach Nierwiczyn, a druga 253,362 zł. 28 gr. pol. na dobrach Janowice z przynależytościami na rzecz iego iest umieszczona u sądow tych o wyznaczenie komornika, ktoryby intromissyą do wspomnionych części uskutecznił, pod dniem 18 lipca r. b. dopraszał się. Wszyscy zatym wierzyciele na tychże dobrach umieszczeni Edyktem ninieyszym wzywaią się: ażeby, ieżeli przeciw takowey intromissyi rzeczonego Drohoiewskiego co zarzucić maią, oświadczenie swoie w tey mierze do d. 7 stycznia 1799 r. tym pewniey podali, ile że w przeciwnym razie po upłynionym tym terminie JP. Drohoiewski w swey prozbie wysłuchanym będzie. W Krakowie d. 10 listopada 1798.

Jozef de Nikorowicz.
W. Roskoschny.
Jan Morak.

Z Rady C. K. sądow szlacheckich Krakowskich zachodniey Galicyi.

Jozef Roguski zygarmistrz (mieniel się bydź z Jedrzeiowa rodem) zostawiwszy rzeczy swoie we wsi Złoty, u kmiecia w roku 1794, a że ten kmiec umarł w roku 1797, Dominium też rzeczy spisać kazało i złożyć we dworze, nie wiedząc teraz gdzie się tenże Jozef Roguski znayduie, i czy żyie, uwiadomia się Dominium Jedrzeiow, aby uwiadomiło tegoż, lub krewnych iego ci opatrzeni Sepulturą i dokumentami, że te rzeczy za nich spadaią, aby przyiechali do wsi Złoty maiętności dziedziczney JW. *P.* Wodzickiego star: Grybowskiego w cyrkule Kieleckim pod Wiślicą sytuowaney.

Przez Magistrat C. K. Stołecznego miasta Krakowa ninieyszym Edyktem wiadomo się czyni, że na instancyą JP. Benedykta Kubeckiego konsyliarza magistratualnego, kamienica JP. Jakoba Nowaka pod Nrem 88 na Piasku w wydziale 3cim stoiąca, za summę 7918 zł: ryń: 4 1/2 kr: sądownie otaxowana, na zapłacenie summy 1100 zł. ryń c. s. c. przez wspomnionego JP. Jakoba Nowaka, temuż JP. Benedyktowi Knbeckiemu winney, tu w mieyscu izby sądowey d. 9 stycznia w roku przyszłym 1799 lub w niedosiatku oneż kupić sobie życzących, na drugich terminach, iako to 13 lutego i 16 marca roku tegoż, o godzinie 10 z rana przez publiczną licytacyą za gotowe pieniądze i przyięciem summ widerkaufowych na teyże kamienicy zapisanych przedana będzie. — Wszyscy zatym życzący sobie kupna wzwyż wzmiankowaney kamienicy na pomienionych terminach i mieyscu przybydź i summy widerkaufowe w protokolle detaxacyi opisane, w kancellaryi tuteyszey przeyrzeć mogą.

Dan w Krakowie dnia 1 Grudnia 1798.

JGellinek mp.
Walenty Bartsch.
Jozef Wytyszkiewicz mp.

Z rady Magistratu C. K. stołecznego miasta Krakowa
Ignacy de Nikoledon Sekr mp.

C. K. sądy szlacheckie Krak. Galicyi zachodniey oznaymuią tym edyktem *Panu* Szczepanowi Turno, że Pan Jan Nepomucen Karwicki n sądow tych o wyznaczenie sekwestracyi na dobra klucza Kowalskiego końcem zaspokoienia summy 37,000 zł. Pol. z prowizyą, żałobę na niego podał, i o pomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga, doprászał się.

Gdy zaś sądy te, nie maiąc wiadomości, gdzie on zostaie, lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduie się, iemuż patrona tuteyszego Pana Wolickiego z iego szkodą i iego kosztem zastępcą postanowiły, z ktorym procefs ten, podług ordynacyi sądowey, rozpocznie się i ukończony będzie, on przeto edyktem ninieyszym tym końcem upomina się: ażeby w czasie przyzwoitym d. 9 Stycznia 1799 r. sam się stawił, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tym wymienił, i podług przepisu tych śrzodkow prawa używał, ktore do swey obrony za nayskutecznieysze osądzi; ile że w przeciwnym razie, wszelką niedogodność z zaniedbania wynikaiącą podług opiewu C. K. Praw sam by sobie przypisać musiał.

Jozef de Nikorowicz.
W. Roskoschny.
Jan Morak.

Z Rady C. K. sądow szlacheckich Galicyi zachodniey. W Krakowie d. 27 *Października* 1798.
Elsner.

C. K. sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniey oznaymuią tym edyktem Panu Stanisławowi Zyliczyńskiemu: że Pan Franciszek Potkański, o zapłacenie summy 4000 zł. pol: z prowizyą u sądow tych żałobę na niego podał, i o pomoc sądu ile sprawiedliwość wymaga prosił.

Gdy zaś sądy te niemaiąc wiadomości gdzie obżałowany zostaie, lub czy wcale w C. K. Kraiach dziedzicznych znayduie się, iemuż Panu Stanisławowi Zyliczynckiemu, Patrona tuteyszego Pana Głogowskiego, z iego szkodą i iego kosztem zastępcą postanowiły, z ktorym procefs ten, podług ordynacyi sądowey, rozpocznie się i ukończony będzie; on przeto Edyktem ninieyszym tym końcem upominaią się: ażeby w czasie przyzwoitym, to iest: dnia 30 stycznia 1799 roku sam się stawił albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tym wymienił, i podług przepisu tych śrzodkow prawa używał, ktore do obrony swey sprawy za nayskutecznieysze osądzi; ile że w przeciwnym razie wszelką niedogodność, z zaniedbania wynikaiącą, podług opiewu C. K. praw, sam by sobie przypisać musiał.

Jozef de Nikorowicz.
W. Roskoschny.
Jan Morak.

Z Rady C. K. Sądow szlach: Krakow: Galicyi zachod. w Krakowie d. 5 Listopada 1798.
Elsner.

C. K. Sady szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniey oznaymuią tym edyktem wszystkim wierzycielom ś. p. [illegible] Trephi: że podług inwentarza przez komornika Chęcińskiego Pana Michała Wolskiego sporządzonego, maiątek pozostały 104 zł. ryn. 19 1/2 kr. Długi zaś 394 ryń. 59 kr. wynoszą. że zatem zastępca tey zadłużoney mafsy Pan adwokat Jedrzey Bem został nominowanym; przeciw ktoremu wierzyciele pretensye swoie, do dnia 12 stycznia roku przyszłego, likwidować, albo po-

między sobą wraz z tymże zastępcą, względem tychże pretensyy znieść się i ugodzić maią, i tym to końcem ciż wierzyciele wzywaią sie, ażeby dnia 11 z stycznia 1799 roku o godzinie 9 z rana w tuteyszych C. K. sądach szlacheckich stanęli. W Krakowie d. 7 Listopapada 1798.

Jozef de Nikorowicz.
W. Roskosonny.
Jan Moruk.

Z Rady C. K. sądow szlacheckich Krakowskich zachodniey Galicyi.
Elsner.

C. K. Sądy szlacheckie Krakowskie Galicyi zachodniey oznaymuią tym Edyktem sukcessorom do maiątku po ś. p. Jacku Misiewskim pozostałego: że Pan Franciszek Rupniewski u sądow tych o zapłacenie summy 100,000 zło. Pol. z prowizyą, na nich żałobę podał i o pomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga, dopraszał się.

Gdy zas sądy te nie maiąc wiadomości gdzie oni zostaią, lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduią się, imże sukcessorom patrona tuteyszego Pana Lewickiego, z ich szkodą i ich kosztem zastępcą postanowiły, z ktorym procefs ten podług ordynacyi sądowey rozpocznie się i ukończony zostanie; oni przeto Edyktem ninieyszem tym końcem upominaią się: ażeby w czasie przyzwoitym to iest: w przeciągu 90 dni sami się stawili, albo ieżeli iakie maią prawa swego dowody te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłali, albo nakoniec innego sobie patrona obrali, tego sądom tym wymienili i podług przepisu tych środkow Prawa używali, ktore do obrony swey sprawy za nayskutecznieysze osadzą; gdyż w przeciwnym razie wszelką nie dogodność z zaniedbania wynikaiącą, podług opiewu C. K. Praw, sami sobie przypisać winni będą.

Jozef de Nikorowicz.
Olechowski.
Jan Moruk.

Z Rady C. K. Sądow szlach; Galicyi zachodniey. W Krakowie d. 12 Listopada 1798.
Ascher.

Ponieważ przez dekret prześwietney C. Kr. pełnomocney kommifsyi zadworney pod dniem 8go listopada r. b. Nro. 17291 trzecia lieytacya tuteyszego Bazyliańskiego kościoła i klasztoru nakazana została; a ta trzecia lieytacya 22go grudnia t. r. o dziewiątey godzinie z rana w tymże samym licytować się maiącym klasztorze pod Nrem. 460 na ulicy Świętoiańskiey odprawiać się będzie, przeto się to ninieyszym w tym celu ogłasza, ażeby chcący nabycia na dniu rzeczonym także znaleść się mogli.

Wreszcie cena fiskalna podług uskutecznioney przez C. Kr. tymczasową dyrekcyą budowniczą detaxacyi za kościoł 2825 zł. ryń. a za klasztor 3287 zł. ryń. 51 4/8 kr. więc za całą budowlą 6112 zł. ryń. 51 4/8 kr. wynosi,; procz kominowego zas, rocznie bez pożyczki woienney 27 zł. ryń. 7 4/8 kr. wynoszącego, żadne na tym klasztorze ciężary nie zalegaią. W Krakowie d. 29go listopada 1798.
Jozef baron de Ridheim, starosta cyrkularny.

C. K. Sądy Szlacheckie Krakowskie dochodzą z reiestrow czyli rachunkow, przez panow opiekunow i zastępcow czyli kuratorow podanych: że częścią dla tego, iż Prawo roku 1775 rachunki zdawać nakazuiące żadnego nie przepisało wzoru, iak te rachunki prowadzone bydź maią, a zatem takie reiestra przysięgą iedynie stwierdzano, częścią, że od ogłoszenia Prawa cywilnego, które od 1 stycznia r. b. obowięzuie, ieszcze tak przeciąg czasu nie upłynął, w ktorymby doświadczenie każdego nauczyć mogło, iakim sposobem rachunki sądowi podawane bydź maią, — ciż Panowie opiekunowie i kuratorowie w wątpliwości zotąd zostaią, iak mogą kształtem prawu cywilnemu Części I. §. 216 i 217 zadosyć uczynić, żeby każdy opiekun i zastępca nie tylko szkody i odpowiedzialnością, którą źle ułożone reiestra za sobą ciągną, mogł uniknąć, ale i z wewnętrzną summienia spokoynością zaufaniu, ktorą publiczność w nim położyła był w stanie dogodzić.

W tym względzie C. K. Sądy szlacheckie Krakowskie iako Opiekun naywyższy, dobru sierot niemniey iako opiekunow i kuratorow, zaradzaiąc ułożyły instrukcyą wraz z wzorami, do porządnego rachunkow złożenia służącemi, ktorą w mieyscowey registraturze wolno iest każdemu przeczytać a nawet i kopią wziąść.

Oczem Panowie opiekunowie i kuratorowie uwiadomiaią się z tem zleceniem, ażeby odtąd reiestra i rachunki swoie, maiące bydź podawane, podług tey instrukcyi układać starali się. W Krakowie dnia 31 paździérnika 1798 roku.

Jozef de Nikorowicz.

Z Rady C. K. Sądow szlacheckich Krakowskich Galicyi zachodniey.
Ascher.